

MATERIAŁY EDUKACYJNE DO FILMU „Carlo Acutis. Plan na życie”

Drogowskaz do nieba

Konspekt lekcji religii dla klas 7-8 szkoły podstawowej na podstawie filmu *Carlo Acutis. Plan na życie*

(zależnie od wieku uczniów i poziomu klasy katecheta dowolnie dobiera dla prowadzonej lekcji wymagania ogólne i szczegółowe oraz propozycje metodyczne. Przed przeprowadzeniem zajęć zapoznaje się z konspektem, by przygotować niezbędne środki i pomoce dydaktyczne lub zmodyfikować propozycję stosownie do własnych możliwości i warunków)

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- pogłębienie wiedzy na temat Carla Acutisa;
- ukazanie pobożności eucharystycznej Carla Acutisa;
- inspirowanie osobą Carla i jego sposobem godzenia życia z wiarą;
- utrwalenie treści zawartych w filmie.

Treści – wymagania szczegółowe Uczeń:
– podaje najważniejsze informacje o Carlu Acutisie;
– swoimi słowami opowiada wybrane sceny z filmu ukazujące wiarę Carla przeżywaną w codzienności;
– formułuje zasady właściwego korzystania z internetu;
– wskazuje korzyści dla uczniów, będące wynikiem ich wycieczki do Rzymu i spotkania Carla;
– podaje konsekwencje prawdy, że „nasza ojczyzna jest w niebie” dla życia na co dzień;
– wylicza konsekwencje Eucharystii jako zasady obowiązujące na „autostradzie do nieba”;
– uzasadnia stwierdzenie, iż Carlo Acutis jedną nogą stąpał po ziemi, a drugą był w niebie;
– podaje własne propozycje naśladowania Carla.
Postawy:
– wiara w Jezusa Zmartwychwstałego prawdziwie obecnego w Eucharystii;
– docenianie realnych kontaktów i przedkładanie ich nad funkcjonowanie w świecie cyfrowym;
– pomoc innym jako konsekwencja przyjaźni z Jezusem.

Modlitwa

Litania do Carla Acutisa (fragmenty)

Błogosławiony Karolu, módl się za nami.

Roztropny patronie młodzieży

Opiekunie wszystkich ludzi

Bracie chorych i opuszczonych

Uśmiechnięty sługo Zbawiciela

Znający drogę do nieba

Wpatrzony w Boga Ojca

Naśladujący wiernie Chrystusa

Posłuszny Duchowi Świętemu

Boże, Ojcze Miłosierdzia, który uczyniłeś błogosławionego Karola źródłem dobra, naucz nas za jego przyczyną wzrastać w wierze, nadziei i miłości. Uwolnij nas spod władzy grzechu i od nieuporządkowanych przywiązań, abyśmy każdego dnia mogli upodabniać się do Ciebie. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen¹.

Wstęp

Zmodyfikowany papier lakmusowy

Nawiązując do tytułu filmu *Carlo Acutis. Plan na życie* nauczyciel pyta, co zajmowało ważne miejsce w planie Carla, jakie wartości były najważniejsze. Uczniowie wyliczają je, a wybrana osoba zapisuje je na tablicy. Następnie po chwili zastanowienia każdy z uczniów podchodzi do tablicy i używa dwóch kolorów markera, by postawić pionowe kreski obok wartości, które także według niego są najważniejsze (zależnie od posiadanych markerów nauczyciel ustala, że np. czerwonym kolorem zaznacza się najważniejszą wartość, a niebieskim/zielonym – ważną, ale nie aż tak jak pierwszą; można poprosić o wskazanie trzech wartości). Jeśli nie ma na liście tego, co uczeń chciałby wskazać, może dopisać to odpowiednim kolorem.

Kiedy wszyscy uczniowie wyrażą swoje zdanie, nauczyciel komentuje wyniki (jeśli będzie dużo zbieżnych wartości, można podkreślić, że tym bardziej uczniowie powinni się inspirować Carlem i prosić go o pomoc. W przeciwnym wypadku warto przedyskutować rozbieżności – zwłaszcza jeśli to, co wskażą lub dopiszą uczniowie, będzie niepokojące).

Rozwinięcie

Układanie definicji

Jeśli wśród wyliczonych wcześniej wartości zabraknie Eucharystii, nauczyciel może ją dopisać, podkreślając, że Carlo Acutis charakteryzował się silną pobożnością eucharystyczną.

Co to jest: pobożność eucharystyczna?

Uczniowie w parach układają definicję.

Carlo Acutis zmarł, mając 15 lat, ale jego życie nie było „zmarnowane”. Mawiał, że musimy żyć każdego dnia, jakby to był ostatni dzień naszego życia. Sam dbał o to, np. nie tracąc czasu w ciągu dnia czy tygodnia, choć lubił grać w gry i korzystać z internetu. Ograniczał sobie czas na to, by nie stracić niczego z otaczającej go rzeczywistości.

Zegar

¹ <https://diecezja.waw.pl/wp-content/uploads/2024/09/litania-do-bl.-Karola.pdf> [05.05.2025].

Uczniowie zaznaczają na zegarach z załącznika 2, jak spędzają czas w ciągu doby (warto użyć w tym celu różnych kolorów). Chętne osoby mogą odczytać swoje wyniki, a w podsumowaniu nauczyciel nawiązuje do uczniów z filmu i komentarza księdza mówiącego o tym, że jeśli tyle samo czasu spędza się w szkole i tyle samo „w telefonie”, to w takim samym stopniu kształtują one człowieka. Jest to niebezpieczne, zwłaszcza że wirtualny świat oferuje świat nieprawdziwy. Pojęcie „rzeczywistości” zakłada prawdę, a w internecie, w cyfrowym świecie, jak powiedziano w filmie „wszystko może być czymkolwiek zechcesz”, a nawet każdy użytkownik może być tym, kim chce i jaki chce – niezależnie od prawdy o nim.

Prawda-fałsz

Uczniowie oceniają zdania z tabelki, zaznaczając X w odpowiedniej kolumnie (alternatywnie nauczyciel może odczytywać zdania, a uczniowie reagują kciukiem w górę, jeśli uważają zadanie za prawdziwe, lub kciukiem w dół, jeśli według nich jest to nieprawda).

Zdanie	Prawda	Fałsz
Szkodliwe treści w internecie znajdują tylko ci, którzy ich szukają.		
Przemoc w grach może prowadzić do zwiększenia agresywnych myśli, uczuć i zachowań.		
Dane innej osoby podane w mediach społecznościowych gwarantują, że to właśnie ona.		
Liczba znajomych lub obserwujących w sieci chroni przed samotnością.		
Wiedza zdobyta z internetu jest w 100% pewna i wiarygodna.		
Internet pokazuje świat takim, jakim on jest w rzeczywistości.		
Istnieje „sieciorholizm”, czyli uzależnienie od internetu i dotyka także dzieci i młodzież		

Nauczyciel krótko odnosi się do wyników zadania. Warto się powołać m.in. na opinie przytoczone w filmie, np. o tym, że 42% badanych nastolatków odczuwa beznadzieję, samotność, smutek – są najbardziej samotnym pokoleniem, choć pozornie są wciąż połączeni. Technologia wbrew temu, co można sądzić, nie daje kontroli, tylko jej iluzję, podobnie jak iluzją lub fałszem jest wiele rzeczy, które można odnaleźć w wirtualnym świecie. Co nie znaczy, że trzeba go odrzucać – Carlo też z niego korzystał, ale nie robił tego kosztem rzeczywistego świata. Był też świadom, czego na pewno nie znajdzie w sieci – nie znajdzie tam Boga, bo prawdziwy Bóg jest w Eucharystii. Sieć wykorzystał do tego, by przekonywać innych o prawdziwości Jezusa w Najświętszym Sakramencie.

Jak mówiono o Carlu w filmie, był głęboko w tym świecie, nie uciekał od niego. Używał dobra, jakim jest internet. „Chrystus zbawił świat, więc on poszedł do tego świata przywrócić go Chrystusowi”. Mawiano o nim, że „żył jedną nogą na ziemi, jedną w niebie”.

Tabela

Uczniowie dostają tabelkę z załącznika 4. W razie potrzeby nauczyciel wyjaśnia, że Carlo nazywany jest „świętym w sneakersach”, stąd takie buty znajdują się w nagłówku tabeli. Uczniowie w jednej kolumnie zapisują, co w życiu Carla świadczyło o tym, że stąpał on jedną nogą po ziemi, a co, że drugą ma w niebie? (np. stąpa po ziemi – miał przyjaciół, grał w gry, pomagał potrzebującym; jedną nogą był w niebie – dbał o czas na modlitwę, Mszę Świętą, rozumiał cierpienie i śmierć; miał wiedzę niewytłumaczalną w zwykły sposób, np. o dziadku; wiedział, co się z nim stanie).

W podsumowaniu nauczyciel przytacza słowa św. Pawła z Listu do Filipian, że „nasza Ojczyzna jest w niebie” (zob. Flp 3,20). Kto tak patrzy na życie, nie „zmarnuje” czasu spędzonego na ziemi, ale wykorzysta ziemskie życie do dobra, które zostanie nagrodzone świętością, wiecznym szczęściem w niebie.

Nauczyciel wyjaśnia, że wiara Carla i jego relacja z Jezusem wpływały nie tylko na jego sposób życia, lecz także na podejście do cierpienia i śmierci. Jego ojciec podkreślał, że Carlo „widział śmierć inaczej niż większość chłopców w jego wieku. To dawało mu pokój, który miał nawet w końcowych momentach jego życia”.

Następnie cytuje słowa Carla przypomniane w filmie: „Jestem przeznaczony na śmierć”. Jego mama, wspominając pozostawione przez Carla nagranie, na którym zapowiadał swoje odejście, podkreślała, że był

bardzo zrelaksowany, bo nie bał się śmierci. Był przekonany, że „to życie nie jest jedynym, które mamy; jest jeszcze inne, do którego musimy się przygotować”, a „śmierć jest przejściem przelotowym do prawdziwego życia”.

Lektura Biblii (J 12,24-26)

Zaprawdę, zaprawdę, powiadam wam: Jeżeli ziarno pszenicy wpadłszy w ziemię nie obumrze, zostanie tylko samo, ale jeżeli obumrze, przynosi plon obfity. Ten, kto kocha swoje życie, traci je, a kto nienawidzi swego życia na tym świecie, zachowa je na życie wieczne. A kto by chciał Mi służyć, niech idzie za Mną, a gdzie Ja jestem, tam będzie i mój sługa. A jeśli ktoś Mi służy, uczci go mój Ojciec.

(jeśli nauczyciel ma taką możliwość, warto wyświetlić schemat kiełkowania ziarna, by unaocznić rozpadanie się ziarna jako konieczne dla wydania plonu).

Analiza tekstu biblijnego (zał. 1)

Uczniowie otrzymują kartki z tekstem biblijnym z załącznika 3 i obrazują wyróżnione fragmenty konkretnymi postawami Carla lub wydarzeniami z jego życia (bądź konsekwencjami, które wyprosił już po śmierci). Alternatywnie nauczyciel wyświetla tekst i klasa wspólnie szuka interpretacji danych słów w życiu Carla Acutisa), np.: „A kto by chciał Mi służyć, niech idzie za Mną” – Carlo naśladował Jezusa w swoim życiu, postępował według przykazań, okazywał miłość bliźnim).

Podsumowując, nauczyciel stwierdza, że Carlo jest takim ziarnem, które przynosi obfity plon, choć żeby tak się stało, sam najpierw musiał umrzeć. Już za życia potrafił przyciągać do Jezusa, ale kiedy odszedł, jego świadectwo stało się jeszcze mocniejsze, a cuda za jego wstawiennictwem dla niektórych stały się dowodem na istnienie Boga.

Zakończenie

Nauczyciel przypomina jedno ze słynniejszych zdań Carla: „Eucharystia jest moją autostradą do nieba”. Jak na każdej autostradzie, tak i na tej do nieba obowiązują określone zasady. Nawiązując do charakterystyki znaków drogowych, na podstawie filmu uczniowie opracowują (indywidualnie lub w parach) znaki drogowe – informacyjne, zakazu i ostrzegawcze, których treścią będą wskazania z życia Carla. Adekwatnie do zdolności lub preferencji uczniów mogą to być zapisy na szablonach z załącznika 1 lub graficzne przedstawienia tych informacji, zakazów i ostrzeżeń z ewentualnym opisem obok rysunku. Chętni uczniowie mogą w ramach zadania dodatkowego zebrać wszystkie znaki i zrobić z nich makietę „autostrady do nieba”.

Inna propozycja: na podstawie filmu uczniowie proponują własne określenia Carla Acutisa – analogiczne do tych z litanii. Każdy zapisuje choć jedno.

Podsumowując zajęcia, nauczyciel nawiązuje do tytułu filmu i zwraca uwagę na to, że „plan na życie” zależy od tego, jak to życie rozumiemy. Carlo Acutis kierował się obietnicą Jezusa, że „kto spożywa moje Ciało... ma życie wieczne” i takiego życia dotyczył jego plan – prawdziwego życia, choć znał i to wirtualne. Udowodnił, że słowa Jezusa dwa tysiące lat po tym, jak zostały wypowiedziane, pozostają aktualne. Można być „z tego świata”, a jednocześnie żyć według Bożej nauki, stając się przy tym drogowskazem do nieba dla innych.

Modlitwa

Modlitwa spontaniczna z wezwaniami nawiązującymi do życia Carla lub cd. Litanii do Carla Acutisa wg wezwań ułożonych przez uczniów (chętne osoby czytają swoje propozycje. Jeśli w klasie może być trudno o ochotników, nauczyciel zbiera kartki od wszystkich i zależnie od pozostałego czasu odczytuje wezwania z kilku lub ze wszystkich).

Inne propozycje

Praca na lekcji lub zadanie dodatkowe

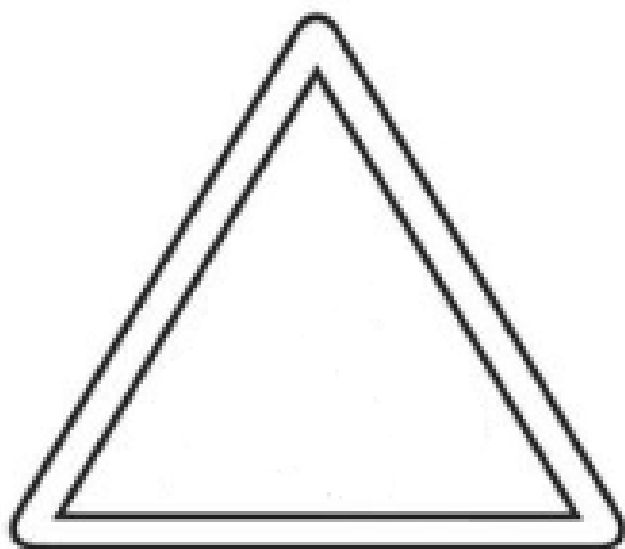
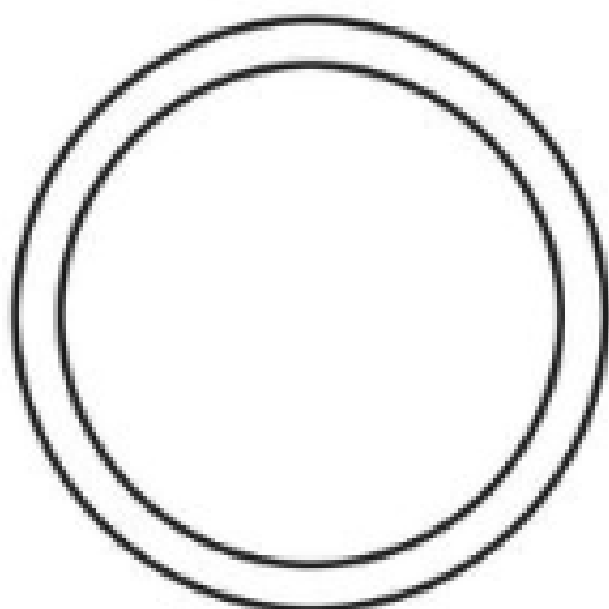
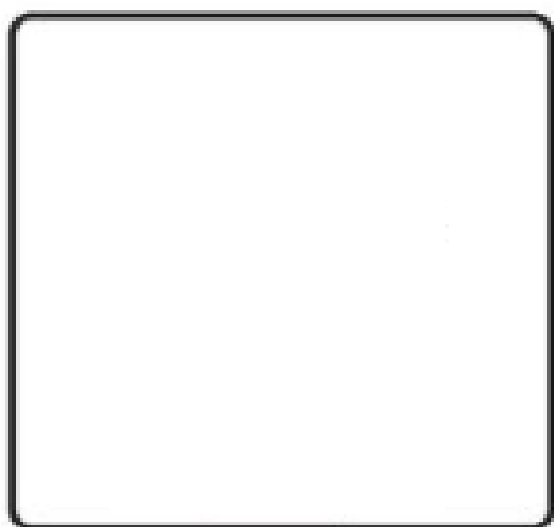
- Na podstawie filmu oraz wiedzy z innych źródeł o Carlu Acutisie przygotujcie dla młodszych kolegów i koleżanek (np. z klasy 3 – dzieci komunijnych) krótki program, występ lub przedstawienie przybliżające tę postać i jej przesłanie. Przedsięwzięcie może być wykorzystane także w parafii.
- Carlo Acutis potrafił dostrzec „Poezję otaczającego świata”. Idąc do szkoły lub na spacer, postaraj się nie używać telefonu, ale rozglądać uważnie wokół. Porozmawiajcie w klasie o tym, co szczególnie zwróciło waszą uwagę.
- Wycieczka do pobliskiego sanktuarium lub jednego z miejsc na mapie cudów eucharystycznych (bez telefonów).
- Przygotowanie infografik na temat Carla Acutisa i udostępnianie ich w swoich mediach społecznościowych.

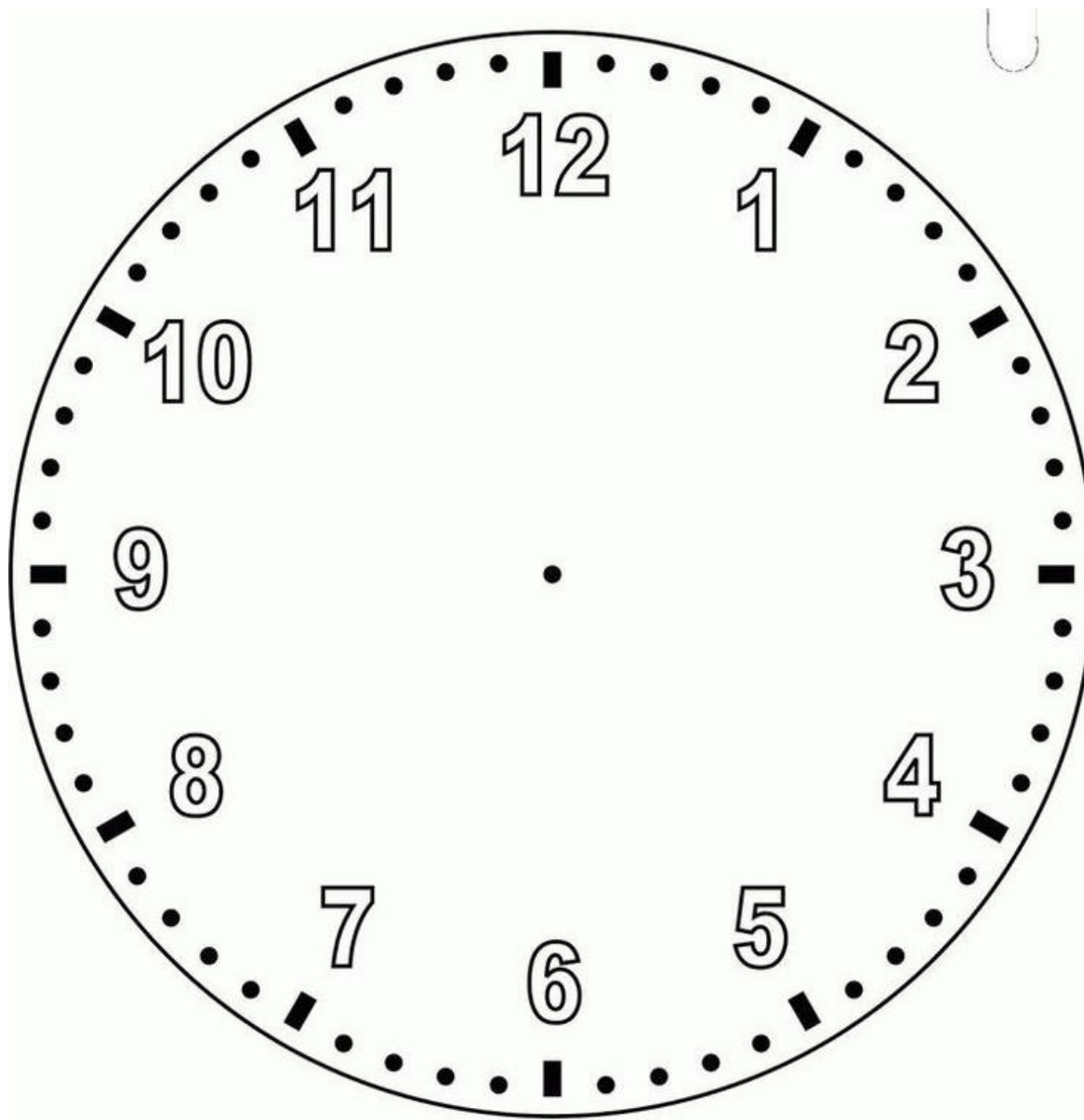
- Carlo Acutis przez 2,5 roku zbierał materiały na temat cudów eucharystycznych na całym świecie, by przygotować o nich stronę internetową. Jakie są twoje zainteresowania i zdolności? Jak możesz wykorzystać je w dzieleniu się wiarą i rozpowszechnianiu wartości ewangelicznych? Zrób to!
- Wybierz jedną z pieśni eucharystycznych i, nawiązując do postaci Carla Acutisa, jego myśli i słów, ułóż dodatkową zwrotkę tej pieśni.

Opracowała: dr hab. Aneta Rayzacher-Majewska prof. ucz.
Fundacja Twoje Miejsce

Załącznik 1

Załącznik 2²

Załącznik 3

Jeżeli ziarno pszenicy wpadłszy w ziemię nie obumrze zostanie tylko samo ale jeżeli obumrze, przynosi plon obfity. Ten, kto kocha swoje życie, traci je, a kto nienawidzi swego życia na tym świecie, zachowa je na życie wieczne. A kto by chciał Mi służyć, niech idzie za Mną, a gdzie Ja jestem, tam będzie i mój sługa. A jeżeli ktoś Mi służy, uczci go mój Ojciec.

² Rysunek pochodzi z portalu Pinterest.

Załącznik 4

Carlo Acutis	
żył jedną nogą na ziemi	a drugą w niebie
	